

Občinsko glasilo *Pleternice*

Str. 19
Medgeneracijsko druženje
vnukov in babic v naravi

Str. 22

Čakajo nas participativne
volitve – pridite na
volišča 17. novembra

Str. 14

Dobrodelni koncert za
Matičevo kolo

Str. 4

Trgovsko podjetje bi
gradilo v Beričevem

Koledar dogodkov

20. 11.
12.00 – 18.00
Brezplačen vpis novih članov ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic
Knjižnica Jurij Vega

20. 11.
18.00
Lutkovna predstava Zakaj sem Ajček?
Dvorana OŠ Janka Modra, Videm

22. 11.
19.00
Koncert Luke Debeveca Mayerja
Cerkev sv. Helene, Kamnica

23. 11.
14.00 za osnovnošolce
17.00 za starejše
Prednovoletni turnir v namiznem tenisu Dol pri Ljubljani 2019
Osnovna šola Janka Modra – velika telovadnica
Za osnovnošolce prijavnine ni.

23. 11.
19.00
Dobrodelni koncert za nakup prilagojenega kolesa – pomagamo Matici Škraba iz Brinja
Župnijska dvorana Dol pri Ljubljani

28. 11.
16.30 do 19.00
Praznični s'menj
Osnovna šola Janka Modra, Videm

1. 12.
18.30
Koncert Rok Zalokar trio
Erbergovi paviljoni graščine Dol
Rok Zalokar – klavir, Alessandro Fongaro – bas, Ruud Voesten – bobni

5. 12.
17.00
Miklavževanje
Pred Kulturnim domom Dolsko (prireja Turistično društvo Dolsko)

8. 12.
10.00
Škratka Sladka – praznične igrarije (Gledališče Kukuc)
KD Dolsko

9. 12.
18.00
Bralna čajanka
Knjižnica Jurij Vega

11. 12.
9.30
Igralna urica s knjigo
Knjižnica Jurij Vega

11. 12.
19.00
Delavnica: Urjenje spomina
Vodi Metka Velepec Šajn, trener spomina
Župnišče Dol

13. 12.
19.00
Koncert ob 15-letnici delovanja MePZ KUD Jevnica
KD Dolsko

15. 12.
17.00
Novoletna čestitka s pihalnim orkestrom Litostroj
KD Dolsko

17. 12.
18.30
80-letnica osnovne šole Senožeti
Dvorana gasilskega doma PGD Senožeti

Osnovna šola Janka Modra, Dol pri Ljubljani
vabi na

PRAZNIČNI S'MENJ

v četrtek, 28. novembra 2019,
od 16.30 do 19.00
v prostorih matične šole v Dolu.

Vaše prispevke bomo namenili šolskemu skladu.

Pletenice občinsko glasilo občine Dol pri Ljubljani

**November 2019
Številka 11/2019**

Pletenice so informativno glasilo občine Dol pri Ljubljani. Izhaja enajstkrat letno in ga brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v občini.

Naslednja številka predvidoma izide 15. decembra 2019. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov pletenice@dol.si. Rok za oddajo je 1. december 2019.

Izdajatelj
Občina Dol pri Ljubljani

Zanj
župan Željko Savič

Naslov uredništva
Glasilo Pletenice,
Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani

E-naslov
pletenice@dol.si

Odgovorna urednica
Nina Keder

Grafična priprava
Urban Bat

Lektoriranje
Barbara Jurič

Uredniški odbor
Aleksandra Resman
Katja Kralj
Špela Korinšek

Uredništvo si pridržuje pravico do redakcijskega urejanja in krajšanja besedil, ki so predolga ali vsebujejo neprimerno in žaljivo vsebino. Pisma bralcev, ki so dolga nad 3000 znakov (s presledki vred) zaradi omejenega prostora ne bodo objavljena. Navodila za oddajo prispevkov in pism bralcev ter cenik oglasnega prostora najdete na spletni strani www.dol.si.

Tisk
Schwarz Print, d.o.o.

Naklada
2.500 izvodov

Spoštovane krajanke, spoštovani krajani!

Počasi se bližamo koncu lepih jesenskih dni, s tem pa se zaključujejo tudi projekti, vezani na vremenske pogoje.

Kar nekaj smo jih končali v oktobru in začetku novembra. Mogoče bi bilo potrebno izpostaviti tiste, ki so pomembni za zagotavljanje nemotenih povezovalnih poti in preventivno sanacijo cest. Uspešno smo sanirali plazove v Vinjah, Osredkah, Vrhu in Zagorici. Nič manj pomembna ni bila sanacija usadov na cesti Kamnica-Križevska vas. Kar nekaj delov cest smo na novo asfaltirali, pred tem pa obnovili propuste in sanirali bankine. V izgradnji sta avtobusni postajališči za šolarje v Beričevem in Vinjah. Žal pa nam terminsko ni uspelo pričeti izgradnje kanalizacije na Vidmu in zamenjavo mostu v Kamnici. Za oba projekta je pripravljena dokumentacija in začeli so se postopki za izbiro izvajalca. Izgradnja rondoja na Vidmu in pločnika v Senožetih se premikata v spomladanski čas. Na tem mestu moram še enkrat poudariti, da smo v okviru občinske uprave pravočasno opravili vse naloge, na sam začetek gradnje pa nismo mogli vplivati. Upamo, da se bodo dane obljube uresničile v začetku novega leta. Veliko pripomb je bilo tudi na splošno urejenost cest, tudi sami smo ugotovili, da z lastnimi sredstvi in kadri nismo kos slediti niti nujnim vzdrževalnim posegom, kaj šele da bi lahko dele cest tudi posodabljali. Resno razmišljamo, da bi v naslednjem letu vzdrževanje cest prepustil za to usposobljenim službam in strokovnjakom.

Pa vendar so se v zadnjem mesecu zgodile tudi bolj vedre in vesele vsebine. Predstavili smo se v oddaji Dobro jutro in uspešno izpeljali prireditve Pozdrav jeseni. Kar nekaj vprašanj je prispelo na uradništvu v zvezi s konceptom predstavitve obči-

ne na teh dveh dogodkih. Naj na začetku pojasnim, da nas je RTV SLO povabila že februarja in maja, a nismo imeli ustrezne vsebine in pogojev za predstavitev skozi kulinariko in samooskrbno prehransko podobo. Dogovorili smo se, da v oddajo pristanemo pod pogojem, da se predstavijo tudi naši razstavljalci in društva ki bodo sodelovala na Pozdravu jeseni. Istočasno naj bi bila tudi širše javno povabilo na samo prireditev. Mislim, da nam je to več kot uspelo. V slabem tednu smo zbrali za oba dogodka več kot 30 različnih aktivnih društev in posameznikov iz naše občine. Žal v sami oddaji niso bili vsi enakovredno izpostavljeni zaradi avtonomnosti voditeljice, zato se jim ob tej priložnosti opravičujem in še enkrat zahvaljujem za njihov prispevek.

Oktobra smo bili obveščeni, da smo na kmetijskem ministrstvu uspešno kandidirali z dvema projektoma. Na javnem pozivu evropske komisije "projekt WiFi4EU" smo pridobili bono za vzpostavitev brezžičnega Wi-Fi priključka na javnih mestih. Trenutno se pripravljamo na prijavo projekta v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj. Opravili smo analizo stanja in dobili priznanje za sodelovanje v okviru natečaja Planeta Zemlja prijazna občina. Sama analiza stanja je bila za nas zelo pomembna izkušnja pri ugotavljanju degradacijskih vplivov na območju občine, istočasno pa so nam posamezni odgovori ponujali nujna izhodišča za nadaljnje upravljanje, razvoj in prostorsko planiranje.

Še vedno se nismo rešili zapleta s poplačilom obveznosti neplačanih najemnin za vrtec, ugodna ponudba, ki

jo je podjetje JUB d. o. o. podalo glede preplačanega nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za obdobje 2015–2018, po vsej verjetnosti ne bo mogla biti izvedena v predlagani obliki, kar pomeni za pripravo prihodnjega občinskega proračuna, ki je v teku, velik izziv in negotovost tudi v letu 2020.

Ob koncu še čestitke pobudnikom akcije Manj svečk za manj grobov za uspešno izvedbo ter zahvale vsem sodelujočim na prireditvi Pozdrav jeseni in predlagateljem projektov za izvedbo participativnega proračuna "Po izboru občanov". Vabljeni na glasovanje za projekte po vašem izboru in na prireditve v okviru decembrskega predprazničnega programa.

•Vaš župan Željko Savič

Lokacija, kjer bi lahko stala nova trgovina, je nasproti Elesu v Beričevem, za nekdanjo mlekarino.

Spar dal ponudbo za odkup zemljišč

Konec oktobra je v sejni sobi Občine Dol pri Ljubljani potekalo prvo srečanje zastopnikov Spara Slovenija (podjetje GPA) z lastniki zemljišč v Beričevem, kjer bi trgovsko podjetje rado gradilo novo trgovino.

Lokacija, tik ob magistralni cesti Ljubljana-Litija, za nekdanjo mlekarino v Beričevem, obsega dobrih 9000m² nezazidljivega zemljišča (parcele še niso zazidljive, ampak ima občina v postopku priprave OPN več možnosti pridobiti zazidljivosti za enoten projekt z oskrbo dejavnostjo), razdeljena pa je med sedem lastnikov. Predstavljena je bila idejna zasnova približno 1400 m² velike trgovine, ki pa je med lastniki parcel požela kar nekaj presenečenih odzivov, med drugim: »To je nekaj novega, za celo vas. Težko je sprejeti, potrebni so pogovori.« »Kot posameznik tu ne bi mogel nič graditi, ker je kmetijsko zemljišče. S kmetijstvom se ne ukvarjam, je pa v interesu vasi Beričevo in Brinje, da dobimo trgovino. Če se mene vpraša, sem za to, da se zgradi trgovino ali tu ali na drugi lokaciji. Mogoče od Elesu naprej. Mi smo že tako degradirani, ker imamo Eles v vasi.« »Trgovin je že pol preveč. Preveč je pozidanega.« »Sem za trgovino, samo bi prodal komplet svojih parcel, ne le ene, posamezne.« »Nekoč smo za našo parcelo že dobili ponudbo od Elesu, ki

je tam želel graditi parkirišča.« »To je tako velik prostor, potem se tam dogaja še kriminal.« In: »Za pločnik smo pripravljene zemljo zastopni odstopiti, za to gospodarsko dejavnost pa ne.« Ob ponujeni okvirni odkupni ceni 70 evrov za kvadratni meter, sicer nezazidljivega kmetijskega zemljišča, je nekaj lastnikov izrazilo željo po nadaljnjih pogajanjih. Zemljišče je še posebej dragoceno in nenadomestljivo za tiste lastnike, ki se še vedno ukvarjajo s kmetijstvom, parcele pa so v neposredni bližini njihovih domačij. Župan Željko Savič je povedal, da so pogovori sicer potekali še z dvema drugima trgovcema, a se je Spar izkazal kot najbolj resen. Če do dogovora ne bo prišlo, je v igri še lokacija v Klečah, vsekakor pa je do realizacije morebitnega projekta še daleč. Kot so povedali zastopniki podjetja Spar: »Imamo limit, do kam lahko gremo. Pogovori so potekali tudi z lastnikom parcele, kjer stoji nekdanja mlekarina, pa se nismo dogovorili in zdaj to prodajajo samostojno. Prostor se pa gleda celovito. Smo pri prvem koraku. Če steče, bi bilo potrebno drugo leto do poletja sprejeti OPN, druga faza je gradbeno dovoljenje. Odvisno je še od več pogojev in dovoljenj.«

• Nina Keder

Predstavnika podjetja GPA, ki zastopata interese Spara Slovenije, sta se sestala z lastniki zemljišč, predstavniki Občine in vaške skupnosti Beričevo - Brinje.

Podelitev nagrad PLANETU ZEMLJA PRIJAZNA OBČINA 2019

Društvo Planet Zemlja je že desetič organiziralo slovesno podelitev priznanj natečaja Planetu Zemlja prijazna občina. Podelitev je potekala v okviru sejma Narava – Zdravje na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Cilj vseslovenskega natečaja je meriti učinkovitost slovenskih lokalnih skupnosti pri upravljanju 12 različnih okoljskih področij ter podeliti priznanja najboljšim. Prisotne je na slavnostni podelitvi nagovoril tudi minister za javno upravo Rudi Medved. V nagovoru je povedal, da vse občine, ne le tiste, ki se odločajo za ta preizkus, želijo biti prijazne planetu Zemlja. »Planet Zemlja smo ljudje in občine smo ljudje. Želimo živeti v prijetnem okolju, vsakdanji utrip v posameznem okolju pa lahko polepšamo z malenkostmi,« ter dodal, da je planetu Zemlja prijazna občina prijazna tudi za občane. Po njegovem mnenju lahko svojo občino naredijo prijazno ljudje, ki v njej živimo. Društvo je pričelo z natečajem Planetu Zemlja prijazna občina leta 2010, od takrat pa je na njem sodelovalo preko 150 slovenskih občin. Tudi letos so ga pripravljali strokovnjaki Direktorata za kmetijstvo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,

Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Zavoda za gozdove RS, Zavoda za varstvo narave, Gospodarskega razstavišča Ljubljana, Gradbenega inštituta ZRMK, Visoke šole za trajnostni turizem ERUDIO, Inštituta WCYCLE, Slovenskega meteorološkega društva in Društva Planet Zemlja. Občine so razdeljene v kategorije glede na velikost letnega proračuna, kar je bistvena sprememba v primerjavi z dosedanjimi natečaji. Novost so v društvu uvedli, da sodelujočim omogočijo čim bolj enakovredne pogoje pri prizadevanjih za osvojitev naslova Planetu Zemlja prijazna občina. Nazive je letos prejelo 6 občin (med njimi si prvo mesto v kategoriji VI delita dve mestni občini), priznanja pa so bila podeljena občinam, ki so za las »zgrešile« naziv in so po

ocenah komisije zelo dobre. Priznanja so prejele: Občina Dol pri Ljubljani, Občina Sevnica in Občina Izola. Naziv »Planetu Zemlja prijazna občina« pa so prejele: Občina Razkrižje, Občina Črna na Koroškem, Občina Ljutomer, Občina Brežice in Občina Krško ter Mestni Občini Velenje in Ljubljana. Občina Dol pri Ljubljani je za uspešno upravljanje okoljskih področij prejela priznanje v kategoriji II (3–8 milijonov evrov letnega proračuna). Proces izpolnjevanja vprašalnikov je občini prinesel analizo pomanjkljivosti na področju zmanjševanja onesnaževanja okolja s hrupom in javno razsvetlavo, hkrati pa opozoril na vse večji pomen pomembnih sprememb na lokalno okolje. Priznanje je na slavnostni podelitvi prevzel župan Željko Savič. Projekt je namenjen 212 lokalnim skupnostim v Sloveniji, s ciljem merjenja učinkovitosti upravljanja okoljskih problematik in kakovosti bivanja občanov in občanov. Lokalne skupnosti lahko namreč s svojimi odločitvami in pristojnostmi neposredno vplivajo na stanje okolja, hkrati pa zaradi razpršenosti veliko takih odločitev ne zbudi pozornosti strokovne in zainteresirane javnosti. Eden od glavnih ciljev analize njihovih aktivnosti na kar 12 različnih področjih in nagrajevanje najboljših – kot primerov dobre prakse – je ozaveščati in motivirati lokalne skupnosti, da svoje odločitve sprejemajo s strateškim razmislekom o stanju okolja in kakovosti bivanja v njihovi občini.»

• Eva Vovk

Vprašanja o sodnih postopkih, kurjenju in smeteh

Najbolj žgoče teme so iz meseca v mesec podobne, a vendarle se, kot kaže, stanje izboljšuje. Če tudi vas kaj zanima, nam pošljite vaše vprašanje na elektronski naslov pletenice@dol.si ali po navadni pošti na naslov Glasilo Pletenice, Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani.

1. VPRAŠANJE

V: *Pri rolkalski stezi v Zajelšah so večni problem smeti. H kontejnerjem se odlaga različen odpadni material, ki tja ne spada. Kdaj se bo to uredilo?*

O: Občina je že poskrbela, da se je omenjeni ekološki otok umaknil in zdaj na tej lokaciji načrtujemo montažo nosilcev za kolesa.

Občinska uprava

sprožila tožbo za ničnost najemne pogodbe, s katero bi razvrednotil samo pogodbo. Želja Občine je bila, da bi se s tožbo razveljavil učinek najemne pogodbe, ocenila dejanska vrednost vrtca, pri čemer bi Občina to vrednost poravnala oziroma jo kompenzirala z že plačanimi najemnini, saj je od sklenitve pogodbe do januarja leta 2015 iz naslova najemnin plačala že 1.800.224,00 EUR, od januarja 2015 do junija 2019 pa najemnin zaradi odločitve bivšega župana Janeza Tekavca ni plačevala. Na prvostopenjskem sodišču Občina ni uspela s tožbo, zato je zoper sodno odločbo vložila pritožbo, s katero je bila uspešna, saj je višje sodišče 14. 3. 2018 izdalo sodbo, s katero je spremenilo prvostopenjsko tožbo ter Občini ugodilo in najemno pogodbo razglasilo za nično. Zoper to sodbo je bila s strani nasprotne stranke vložena revizija, o kateri je odločalo Vrhovno sodišče RS, ki je 28. 3. 2019 izdalo za Občino neugodno sodbo, saj je

(ponovno) razglasilo sporno najemno pogodbo za veljavno. Na podlagi te sodbe je Občina v juniju 2019 ponovno začela plačevati najemnino za vrtec. Plačati pa je morala tudi nastale sodne stroške v višini 71.902,97 EUR. Občina je zoper izdajo sodbe vrhovnega sodišča vložila ustavno pritožbo, vendar neuspešno, saj je ustavno sodišče 29. 9. 2019 sprejelo sklep, da pritožbe ne sprejme v obravnavo. Občina se pri tem ni ustavila in je v predmetni zadevi vložila predlog za obnovo postopka, s katerim je predlagala sodišču, da na podlagi obnovitvenih razlogov ugodi predlogu, razveljavi za Občino neugodno sodbo ter odloči, da je sporna najemna pogodba nična. Ta postopek je še v fazi obravnavanja. Obenem je Občina pred kratkim vložila tudi tožbo za ničnost najemne pogodbe, sedaj na podlagi Zakona o Integriteti in preprečevanju korupcije, pri čemer je ta postopek še v začetni fazi. Vzporedno pa že nekaj časa potekajo štirje sodni postopki zoper Občino zaradi neplačanih najemnin v obdobju od januarja 2015 do maja 2019. Skupna vrednost 53 neplačanih najemnin znaša 1.490.810,50 EUR. Sodni postopki pa tečejo za 35 neplačanih najemnin v znesku 984.497,50 EUR in so trenutno v obravnavi na prvi stopnji.

Občinska uprava

3. VPRAŠANJE

V: *Marsikdo je že zagnal svojo kurilno napravo, bodisi za namene ogrevanja stanovanjskih ali drugih površin. Z zagonom kurilnih naprav pa se je začela v posameznih naseljih občine pojavljati tudi onesnaženost ozračja. Ta se v večernih urah izraža z različnimi vonjavami in dimom, ki tudi nestrokovnemu posamezniku jasno narekuje, da kurilne naprave ne obratujejo optimalno ali pa se za njihovo delovanje uporablja neprimerno kurivo. Zanima me, kakšne so aktivnosti Občine glede skrbi za izboljšanje ozračja v času kurilne sezone? Obremenitev ozračja je tedaj večja kot sicer in s tem se poslabša tudi kvalitete našega bivalnega okolja ter tudi*

2. VPRAŠANJE

V: *Ali drži, da je Občina Dol pri Ljubljani izgubila tožbo z Energoplanom tudi na Ustavnem sodišču? Kaj to sedaj pomeni za občinski proračun?*

O: Občina Dol pri Ljubljani je 11. 3. 2009 sklenila Pogodbo o najemu nepremičnin, na katerih je bila ustanovljena stavbna pravica, v kateri se je Občina zavezala Energoplanu za čas od 1. 9. 2009 do 27. 11. 2028 mesečno plačevati 28.128,50 EUR za najem vrtca, in s tem poplačati njegovo izgradnjo. Po celotnem poplačilu bi Energoplan pridobil premoženjsko korist v višini 230 najemnin, kar zneslo 6.469.555,00 EUR, kar za nekajkrat preseže dejansko vrednost vrtca. Zaradi očitno škodljivega pravnega posla, na kar je opozorilo tudi Računsko sodišče, je Občina še v času mandata župana Primoža Zupančiča

zdravja občanov. Lokalno onesnažen zrak tako vdihavamo vsi, ki se gibljemo zunaj, tudi naši otroci, na katere polagamo veliko skrb, a vendar v takšnih primerih pozabimo nanje.

O: V Sloveniji predstavlja največji problem onesnaženje zraka z delci (PM10). Meritve PM10 kažejo občasna presežanja mejnih vrednosti na celotnem ozemlju Slovenije, še posebej pa v notranjosti, kjer v zimskem obdobju nastajajo dolgotrajne temperaturne inverzije. Analiza virov PM10 kaže, da je vzrok onesnaženja z delci večinoma cestni promet, predvsem v prometno bolj obremenjenih urbanih središčih, v slabo prevetrenih kotlinah pa so vzrok onesnaženja tudi izpusti iz kurilnih naprav ter industrijskih virov. Od leta 2003 dalje se dnevne koncentracije PM10 znižujejo, toda še vedno se dogaja, da so mejne vrednosti ponekod presežene. Z odlokom o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka je Vlada RS določila podobmočja s čezmerno onesnaženim zrakom, ki so predvsem mestna okolja in okolja s posameznimi industrijskimi viri onesnaženja. Na lokalni ravni je tudi večina občin, ki se nahaja na takih območjih s čezmerno onesnaženim zrakom, sprejela občinske programe varstva okolja, ki vključujejo poleg nacionalnih ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka tudi lokalne ukrepe. Občina Dol pri Ljubljani zaradi preseganja mejnih vrednosti za PM10 ne spada v omenjena podobmočja. Z državnim operativnim programom varstva zunanjega zraka pred onesnaženjem so za najbolj verjetne ukrepe zmanjševanja emisije PM10, priporočljivi tudi lokalni ukrepi, kot so ukrepi na področju cestnega prometa in prometnega režima na lokalnih cestah in spodbujanje uporabe in gradnjo omrežij oskrbe s plinom in oskrbe z daljinskim ogrevanjem. Občina Dol bo z vzpostavitev električnih polnilnic za avtomobile vzpodbujala rabo električnih vozil, naporji so usmerjeni tudi v osnivanje kolesarskih povezav na področju občine in povezljivost s področjem MOL.

Za področje monitoringa kakovosti zunanjega zraka je pristojno Ministrstvo za okolje in prostor. Kadar je

napovedano preseganje ali pa je dejansko presežena opozorilna ali alarmna vrednost onesnaženja, mora ministrstvo o tem nemudoma obvestiti javnost prek radija, televizije, časopisov ali spleta. Zaradi zaznanega nepravilnega kurjenja odpadkov v kurilni napravi v vašem okolju lahko obvestite pristojni Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, ki opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem predpisov s področja kakovosti zraka.

Na tem mestu objavljamo tudi Priporočila za prebivalce zaradi povišanih ravni delcev PM10 Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Občinska uprava

Povišane ravni delcev PM10 v zraku – priporočila za prebivalce
Onesnaženost zraka z delci ima lahko pomembne vplive na zdravje ljudi. Povišane ravni delcev v zraku se pojavljajo predvsem pozimi, ko se prometu, ki je pomemben vir onesnaženosti zraka, priključijo še dodatni viri: kurišča in neugodni klimatski pogoji. Najvišje ravni onesnaženosti zraka z delci lahko pričakujemo v večjih urbanih središčih, kjer je prisotnih veliko virov onesnaževanja zraka (promet, industrija, kurišča). To so predvsem Celje, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Novo mesto, Zagorje, Trbovlje in Hrastnik. Za navedena območja mestnih občin in Zasavja je Vlada RS v obdobju 2013–2014 sprejela odloke o načrtih za kakovost zunanjega zraka. Vključujejo ukrepe za izboljšanje stanja za obdobje treh let in so bili v letu 2017 novelirani za vsa našeta območja. Vsi prebivalci, zlasti pa ranljive skupine (dojenčki in otroci, starejši, srčni in pljučni ter sladkorni bolniki), ob epizodah povišane onesnaženosti zraka z delci upoštevajmo naslednja priporočila:

- Redno spremljajmo obvestila in napovedi ARSO (Agencija RS za okolje) o kakovosti zraka in upoštevajmo Priporočila za ravnanje prebivalcev ob povišanih koncentracijah delcev PM10 glede na stopnjo onesnaženosti zunanjega zraka;
- Bivanje na prostem omejimo na čas, ko je onesnaženost zraka v dnevu najnižja. Pri tem se izogibajmo bližini

prometnic, izberimo park ali gozd, ne izvajajmo napornejših fizičnih aktivnosti, omejimo se na sprehod;

- Omejimo fizične aktivnosti, zlasti na prostem;
- V zaprtih prostorih ne kadimo in ne prižigamo sveč;
- Če imamo vgrajene ventilacijske sisteme, moramo v njih uporabljati za delce visoko učinkovite HEPA filtre;
- Bivalne prostore učinkovito prezračimo, ko je onesnaženost zraka v dnevu najnižja (običajno v zgodnjih jutranjih urah, pred prometno konico);
- Bodimo pozorni na simptome in znake, kot so kašelj ali pomanjkanje sape. To so opozorila, da je treba fizične napore zmanjšati;
- Kronični pljučni (astma, KOPB) in srčni bolniki naj redno jemljejo predpisano terapijo, pri roki pa naj imajo tudi zdravila za hitro lajšanje napadov oziroma poslabšanj. Pospešen srčni utrip, pomanjkanje sape ali neobičajna utrujenost lahko napovedujejo resno poslabšanje osnovne bolezni. V takih primerih naj hitro poiščejo zdravniško pomoč.

4. VPRAŠANJE

V: Kako občinska uprava gleda na številna neobdelana polja? Te njive kvarijo videz kraja in kmetje se upravičeno jezijo, ko veter raznaša zrel plevel na njihove njive.

O: Neobdelava in zaraščanje kmetijskih zemljišč sta vseslovenski problem in sta po zakonu o kmetijskih zemljiščih opredeljena kot prekršek, ki se kaznuje z globo. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se je osredotočilo predvsem na preprečevanje zaraščanja kmetijskih zemljišč, torej že opredeljena kmetijska zemljišča, na katerih je potrebno čiščenje zaraščenosti. Iskanje primernih ukrepov oz. rešitev za področje opuščanja že ustreznih kmetijskih površin pa je verjetno vprašanje, ki se mu bo morala kmetijska politika še posvetiti. Glede videza kraja imajo sicer Občine možnost sprejeti odlok o urejanju podobe naselij in krajine, vendar pa ta ne posega na kmetijska zemljišča, ampak na področje naselij in urejanje, vzdrževanje zelenega sistema oz. urejanje zelenih javnih površin.

Občinska uprava

Tajvanci navdušeni nad našimi kraji

Tajvanci pred kipom misijonarja dr. Janeza Janeža v Kamnici.

V Društvu misijonarja dr. Janeza Janeža in župniji sv. Helena Dolsko smo v torek, 22. oktobra 2019, gostili 20 Tajvancev. Skupino ljudi, ki je imela osebno izkušnjo z našim sokrajanom misijonarjem dr. Janezom Janežem v času njegovega 38-letnega delovanja v Bolnišnici sv. Marije v Luodongu na Tajvanu. V Kamnici in Dolskem so si ogledali njegovo spominsko sobo in rojstno hišo ter se tako priklonili njegovemu spominu.

Foto: Simon Zalar, Miha Bokai, Mojca Baloh

Župan Željko Savič je med goste s Tajvana razdelil srce prijateljstva.

Med nami so preživel popolne in večer ter dodobra spoznali naš kraj in župnijsko skupnost. Pobudnik tega obiska je bil p. Giuseppe Didone, predstavnik reda kamiljancev na Tajvanu, v katerem je deloval tudi naš misijonar vse do svoje smrti leta 1990. Ob obisku je v cerkvi sv. Helene v

Kamnici ob somaševanju domačega župnika g. Marka Avsenika daroval sv. mašo, ki so se je udeležili tudi mnogi naši župljani, ki so imeli edinstveno priložnost prisostvovati maši v kitajskem jeziku. S pomočjo sinologinje ge. Mojce Pretnar smo nagovore prevajali v slovenski jezik. S svojim ubranim pe-
tjem je sodeloval domači pevski zbor

Ob obisku spominske sobe dr. Janeža.

Pri Pletarjevih v Dolskem so se srečali z Janeževimi sorodniki in mojstrico rokodelstva Tončko Jemec.

Sv. Helene, nekaj pesmi pa so zapeli tudi Tajvanci. Njihova pričevanja so bila ganljiva. V njih so izrazili veliko hvaležnost njihovem in našemu misijonarju. Ko so razlagali o veličini njegovega dela, so mu pripisali svetniške lastnosti in ga primerjali z rekorderji, ki so zapisani v Guinnessovi knjigi rekordov. Svetniške, ker se je nesebično razdajal za paciente, še zlasti tiste najbolj revne in uboge, rekorderske pa, ker je v Bolnišnici sv. Marije opravil neverjetnih 80.000 operacij, povprečno torej pet na dan. Za svoje humanitarno in zdravniško delo je bil večkrat odlikovan, nazadnje posmrtno aprila letos, ko je prejel mednarodno nagrado za izjemne dosežke v medicini. V Kamnici so si naši gostje ogledali tudi spominsko sobo dr. Janeza Janeža, v kateri hranimo fotografski material, knjige in različne predmete. Predstavili smo Janeževo družino in čas, preden je zapustil domovino, njegovo delovanje na Tajvanu pa sami dobro poznajo, saj so bili nekateri njegovi sodelavci, drugi pa so ga spoznali kot pacienti. Tisti, ki so želeli, so lahko podali izjave in tako izrazili hvaležnost dr. Okiju, kot so misijonarja klicali na Tajvanu. Postregli smo jim z domačo orehovo

potico, ki je nastala pod spretnimi prsti Plamenk iz Dolskega.

Skupaj smo se sprehodili do Janeževe rojstne hiše v Dolskem ter se srečali s še živečimi sorodniki, za katere so naši tajvanski prijatelji izkazali največ zanimanja. Njegova pranečakinja ga. Ksenija Janež Lapič je predstavila, na kakšen način so bili doma povezani z misijonarjem, ter postavila na ogled različne predmete, ki jih hranijo v njegov spomin. Na tem mestu smo gostom predstavili še dejavnost pletarstva, saj je bilo prav pri Pletarjevih v začetku 20. stoletja pomembno središče za učenje te rokodelske dejavnosti. S Tajvanci se je tukaj srečala naša mojstrica rokodelstva Tončka Jemec iz Petelinj, ki ohranja pletarsko dediščino naših krajev.

Sledil je sprehod do Kračeve domačije. Tam nas je pričakala Folklorna skupina Dolsko z županom Željkom Savičem, ki je med goste razdelil pleteno kvašeno srce prijateljstva. Gostje so si z navdušenjem ogledali plesni nastop domačih folkloristov, po večerji

pa so še sami zapeli in zaplesali. Okusili so pristno lokalno kulinariko in dobrote z Domačije pr' Krač, kjer s svojo domačo ponudbo nikoli ne razočarajo.

Naj omenim, da smo v Društvu misijonarja dr. Janeza Janeža že večkrat sprejeli obiskovalce s Tajvana. Pred mesecem dni smo gostili urednico in ilustratorja tajvanske otroške slikanice o dr. Janezu Janežu. Z obiskom sta se želela, podobno kot večina drugih obiskovalcev iz te daljne dežele, pokloniti spominu na dr. Janeža in mu tako izkazati hvaležnost.

Ob tej priložnosti se želim zahvaliti mojim najožjim društvenim sodelavcem in vsem drugim, ki ste sodelovali pri tem dogodku, ki nam daje zalet za nadaljnje delo. Želim si, da bi se tudi Slovenci bolj zavedali velikega dela našega rojaka na Tajvanu. Da je bil resnično velik, kaže na to, da se ga Tajvanci spominjajo z veliko hvaležnostjo po skoraj 30 letih od njegove smrti.

Zasidral se je globoko v njihovih srcih in tam še vedno živi.

• Mija Bokal

Nastop Folklorne skupine Dolsko je naše goste pripravil k plesanju in petju.

Ob srečanju z Janeževo pranečakinjo Ksenijo Janež Lapič na njegovem domu v Dolskem.

Od lirike do *latino* zvokov

Na tretjem od štirih poletnih glasbenih koncertov so bili Erbergovi paviljoni spet lepo polni. Občinstvo je tokrat navdušila skupina *Tori trio* v sestavi Jure Tori s harmoniko, kitarist Matjaž Stošič in kontrabasist Ewald Oberleitner.

Jure Tori je senzibilen ustvarjalec čudovitih glasbenih vzdušij, edinstvenega glasbenega sloga in karizmatičnega izraza.

Mednarodna zasedba je občinstvo popeljala skozi intimne, lirčno obarvane instrumentalne melodije do mediteransko obarvanih latino občutij.

»Sodobni zvočni kolaž botruje tako instrumentalni tankočutnosti kot tehnični popolnosti, za nameček pa razgrinja še prostor ambientalnih zvočnih

pokrajin albuma 'Wine Cafe'. Pesmi z albuma so okrasile film Metoda Pevca Vaje v objemu,« je med drugim zapisano v predstavitvi koncerta. In dejansko je bilo občinstvo v paviljonih deležno vsega tega. Pravzaprav ne čudi, da je bil prostor popolnoma zaseden in da so bili potrebni celo dodatni sedeži. »To je bil tretji od štirih letošnjih koncertov v okviru Poletnih glasbenih paviljonov in letos je že drugo leto, odkar jih organiziramo. Erbergovi paviljoni pravzaprav prav kličejo po taki glasbi,« je ob tem povedala Tatjana Avsec, vodja območne enote Javnega sklada za kulturne dejavnosti in organizatorica letošnjih koncertov.

KULTURNI DOGODKI IZVEN CENTROV

»S projektom smo v dogovoru z Občino Dol pri Ljubljani začeli lani in razveselil nas je dober odziv, čeprav tedaj še nisem vedela, kakšen utegne biti. Zato ni bilo veliko dilem okrog leto-

šnjega nadaljevanja, želja je bila na obeh straneh. Sama poznam veliko teh manjših skupin in lahko rečem, da so bili tudi nastopajoči navdušeni nad prostorom v Erbergovih paviljonih, ki so bili nekoč že namenjeni prav takemu dogajanju. Po drugi strani pa je naše poslanstvo, da kulturne dogodke širimo tudi izven centrov v manjše kraje in tako ljudem omogočimo veliko umetniškega užitka.« Tatjana Avsec je posebej navdušena nad ambientom, ki omogoča posebna glasbena doživetja. »Zdi se mi pomembno, da ta arhitekturni biser dobiva novo prepoznavnost s takimi dogodki. Veseli pa nas, da na koncerte prihajajo tudi ljudje od drugod, ne le domačini in da je bil nočejšnji koncert tako lepo zaseden.« Letošnji Poletni glasbeni paviljoni so zadnji koncert gostili v prvi polovici oktobra, ko je s poustvarjanjem zgodnjih zapisov naše ljudske glasbe nastopila skupina Makalonca.

• Matjaž Kranjec

Foto: Matjaž Kranjec

Medgeneracijski izlet na Golte

V soboto, 7. 9. 2019 smo se odpravili na tradicionalni, že 6. po vrsti, medgeneracijski izlet, ki ga prirejamo v okviru Društva misijonarja dr. Janeza Janeža. Kljub deževni napovedi smo se polni pričakovanja odpeljali na Golte, kjer smo se med rahlim rosenjem sprehodili po najvišje ležečem evropskem botaničnem vrtu. Najmlajšim je bila najbolj všeč imitacija Aljaževega stolpa, ki so ga postavili na najvišji točki alpskega vrta, ostalim pa številne rožice s poimenovanjem na karticah. Po kratkem sprehodu smo imeli sveto mašo v kapelici Dobrega pastirja v bližini Mozirske koče. Bila je prav posebna – domača. Več udeležencev je povedalo, da so se počutili kot ena družina. Po maši smo imeli malico v Mozirski koči, kjer so nam postregli z ričetom, joto in jabolčnim zavitkom. Po kosilu smo se odpeljali do Slovenskih Konjic v mini zoo. Uživali smo tako mladi kot stari ob hranjenju in opazovanju živali kot tudi na gusarski ladji in v hiši strahov. Najbolj pogumni, tudi nekateri odrasli, pa so se spustili še po jeklenici. Na poti smo izvedeli veliko zanimivih informacij o preteklosti zgornje Savinjske doline, Mozirja in o Golteh.

• Barbara in Simon Zalar

VZEMI SI ČAS, POSTOJ VSAJ MALO

To je tudi naslov razstave ročnih in slikarskih del mlade slikarke Glorie Ribnikar Cimerman iz Beričevega.

Udeleženke delavnice župnijske Karitas Dol so v Erbergovih paviljonih predstavile ročne izdelke, ki jih z veseljem ustvarjajo v svojem prostem času. »Kaj naj rečemo; rade to počnemo, pri tem delu uživamo, malo se tudi družimo, vse skupaj nam je v užitek in zabavo,« so mi povedala dekleta. Predstavilo se je 11 gospa: Marta Pecik, Joži Marolt, Minka Skvarča, Valentina Grad, Ančka Velepec, Mojca Marenk, Radika Korpnik, Nuša Jaušovec, Majda Zupan, Mari Cerar in Nataša Klemenčič. »Tedenska srečanja so res prijetna. Rade se družimo, pletemo, kvačkamo, ustvarjamo. Za Gregorjevo so nastali volneni ptički, za novo mašo Mateja Ložarja cvetje, potem copatki, igrače, prtički,« razlagajo dekleta, vsa seveda iz naših krajev.

»Gloria Ribnikar Cimerman je devetnajstletna umetnica samoukinja iz Beričevega. S slikarstvom se ukvarja sedem let. Po končani srednji zdravstveni šoli se je vpisala na fakulteto za dizajn, smer vizualne komunikacije. Predstavlja se s slikami s figuralno ter pokrajinsko tematiko. Sprva je začela z risanjem portretov, zdaj pa se bolj posveča slikanju z akrili in oljem. Poskuša se v več slogovnih smereh, v njenih delih lahko opazimo tako imenovani abstraktni realizem. Svoj navdih črpa iz narave, sanj ter vsakdanjega življenja. Skozi dela preiskuje resničnost, lepoto, svobodo ter povezavo med človekom in naravo,« je ustvarjalkino pot opisala Nataša Klemenčič, strokovna programska sodelavka JSKD. Nekaj spodbudnih besed je razstavi na pot in o kulturnem delovanju v občini

povedal tudi župan Željko Savič, med mnogimi gosti pa je bil tam tudi dolski župnik Alojz Grebenc. Številno občinstvo je bilo deležno tudi prijetnega umetniškega programa, ki so ga izvedle mlada pianistka Lina Ravnikar in ženska vokalna skupina Sestre Trobec Žagar.

• Matjaž Kranjec

REKREACIJA ZA *vse generacije*

MIHA BANDALO je šesto leto predsednik športnega društva Partizan Dolsko. S partnerico in tremi otroki že trinajst let živi na Vidmu, kamor se je preselil iz Velenja. Zdaj šteje osemindeset let. Vse življenje se je ukvarjal s športom. Pravi, da ima zanj še vedno dovolj energije ter da mu to pomeni užitek in veselje.

»**N**ekoč sem se ukvarjal z alpskim smučanjem, bil sem tekmovalec, resno sem treniral, predvsem smo to počeli na Golteh, kasneje tudi na Rogli in Mariborskem Pohorju. Potem sem bil tudi smučarski trener. Ko sem prišel sem, sem končal tudi fakulteto za šport. Zdaj pa sem ob vsem šesto leto predsednik športnega društva Partizan Dolsko. Sicer pa se vsa moja družina ukvarja s športom. Veliko se gibljemo po tej lepi okolici, ki daje veliko možnosti. Gremo na Korant, Murovico, na Kleško polje...« se na kratko predstavi Miha Bandalo. Pravi, da je prav skozi šport v novem okolju navezal prve stike s krajani. »Najprej sem se priključil kolesarsko-tekaški sekciji, potem

sem se lotil tudi organizacije novoletnega teka. To je bilo pred dvanajstimi leti, potem pa sem nasledil dotedanjega predsednika Jerneja Rebolja. Zame je bil to zanimiv izziv. Veste, prav vseeno je, od kod prihajajo naši člani, pomembno mi je, da se dobro počutijo in da imajo možnost za rekreacijo.«

PRIDRUŽIT SE MU

Zdaj misli usmerja predvsem v novembrski namiznoteniški turnir, ki bo 23. novembra (ob 14. uri za osnovnošolce in ob 17. uri za člane), ter v 30. novoletni tek, ki bo v četrtek, 26. decembra v Dolskem, pa tudi

v marčevski pohod na Murovico, ki se je tudi lepo »prijel«. »Članov društva je zdaj okrog 190, prevladujejo seveda naši občani. Večino denarja dobimo od Občine. Najbolj dejavna sekcija je zdaj kolesarsko-tekaška. Potem so tu sekcije za aerobiko, pilates – gre za vodene vadbe, ki potekajo v telovadnici. Rad bi poudaril, da smo veseli, ker je sekcija primerna za vse generacije, tako da je zdaj tudi vedno več mladih. Ti se radi vključujejo tudi v sekcijo za fitnes, ki jo vodi Marko Bokalič iz Senožeti. Živahna je tudi plavalna sekcija, hodimo v bazen na fakulteti za šport. Pa sekcija za samoobrambo, za namizni tenis,

PRED DOMAČIM PRAGOM

Miha je vesel, da imamo v naši občini tudi primerne vaditelje in učitelje. »To velja še zlasti za aerobiko, pilates, zumbo in jogo. Naj rečem, da je imela občina vedno dovolj posluha za športno delovanje, tudi sredstva niso bila nikoli vprašljiva. Občina nam pomaga tudi pri napravah in objektih, za opremo, tako da smo s tistim, kar imamo, kar zadovoljni.« Seveda pa so tudi želje. »Jasno, želijo bi si večjo telovadnico, večje prostore za fitnes. V prihodnosti pa si najbolj želimo ene stvari v občini: da bi imeli nekoč stadion s tartansko podlago za atletske dejavnosti. To bi bilo zelo dobro za vso občino. Sam vidim priložnost na Vidmu, kjer bi lahko naredili tak 'športni otok'. Zdaj namreč nimamo atletike, ki pa je dejansko podlaga za učenje motorike za vse druge športe.«

ki je bila med prvimi, tudi košarko radi igramo v naši majhni telovadnici,« Miha Bandalo našteva nekatere dejavnosti društva. Veliko v zadnjem času stavijo tudi na vključevanje otrok. »Tako smo se dogovorili s ŠD Hannah, da učijo naše otroke v šoli in vrtcu osnove tenisa. To traja zdaj

že nekaj let. Zdi se mi pomembno, da pridobivamo otroke, da se ubadajo s športom. Morda včasih opazim, da jim manjka potrpljenja in vztrajnosti, zato jih skušamo spodbujati, saj je šport nadvse koristna dejavnost za vse generacije.« Zato je vesel, da se nekaterih aktivnosti udeležujejo tudi starejši občani, stari nad šestdeset let. »Pilates, zumba in plavanje so zanje najbolj primerne dejavnosti. Rad bi poudaril, da bi starejši lahko telova-

dnico uporabljali tudi v dopoldanskih urah, saj so mnogi doma, telovadnica pa do štirih popoldne v bistvu sameva.« Za konec pravi, da je vesel in zadovoljen, da lahko deluje v športu in da mu je v ponos, da predseduje društvu, ki bo kmalu praznovalo 80-letnico delovanja. »Vztrajal bom, seveda, če bom imel možnost. Lepo je namreč, če lahko tudi na tak način nekaj dam svoji skupnosti.«

• Matjaž Kranjec

S športom do preprečevanja depresije in samomora

Društvo Altra je najstarejša nevladna organizacija, ki deluje na področju duševnega zdravja v skupnosti. Že preko 30 let izvajamo različne programe in aktivnosti za pomoč ljudem s težavami z duševnim zdravjem. Programi se izvajajo na območju Ljubljane in Prevalj na Koroškem. Od leta 2017 Altra izjava program stanovanjskih skupin tudi v kraju Senožeti, kjer je v program vključenih 12 ljudi z dolgotrajnimi težavami z duševnim zdravjem. V Altri vsako leto v obeležitev svetovnega dneva duševnega zdravja, ki je 10. oktobra, pripravimo številne dogodke. Vsled tega smo organizirali nogometni turnir s sloganom "S športom do preprečevanja depresije in samomora", ki je potekal med organizacijami s področja duševnega zdravja. Med seboj so se pomerile ekipe Altre, Ozare, Šenta in Novega Paradoksa. Turnir je omogočil Nogometni klub Jevnica, ki je s tem izrazil podporo in spodbudo delovanju tovrstnih programov. Turnirja

in kasneje pogostitve v stanovanjski skupini v Senožetih se je udeležilo skoraj 140 ljudi iz naštetih organizacij. Ob bučnem navijanju je bilo odigranih kar 14 tekem. Prvo mesto je osvojila ekipa Šenta, drugo Ozare, tretja je bila Altra in četrta ekipa Novega Paradoksa. Vzdušje je bilo čudovito, prijateljsko in polno želje po življenju. S svojo prisotnostjo so nas na turnirju počastili tudi naši sosede – učenci in učiteljica iz podružnične šole v Senožetih pa tudi župan občine Litija gospod Franci Rokavec. Vseh smo bili zelo veseli, saj nam tovrstna srečanja in pozornost veliko pomenijo v smislu povezovanja in sodelovanja v lokalni skupnosti. S tem se podirajo predsodki in stigme, ki se duševnih bolezni žal še vedno močno držijo. Skupaj smo močnejši in v življenju nam je lepše.

• Amalija (Malči) Klopčič,
strokovna vodja stanovanjske enote Senožeti

Matic se veseli novega kolesa

So povsem vsakdanja mlada družina iz Brinja. Živijo v lepi hiši sredi naselja, nekoliko umaknjeni od ceste. Mama Alenka, oče Gorazd, 10-letni Luka, 6-letna Sara in 13-letni Matic. No, bili bi povsem običajna družina, ki mirno pljuje skozi življenje, če ne bi bilo zdravstvenih problemov. Zato smo **MATICA** zapisali tudi kot zadnjega, a bi moral biti na prvem mestu. On je namreč središčna osebnost zgodbe.

ZMaticem se je zdravje neusmiljeno poigralo. Droben deček z veliko opornico na vratu sedi z mamo in očetom v kuhinji, medtem ko klepetamo. Luka in Sara se v dnevni sobi zabavata ob televizorju. Bister pogled ima, pozorno spremlja vse, o čemer govorimo, občasno se v pogovor vključi tudi sam. »Že ob rojstvu so zdravniki ugotovili, da s fan-

tičem nekaj ni v redu. Zato so začeli s preiskavami, saj so sumili na Prader-Willijev sindrom. Rezultat je bil negativen, ampak fant ni bil tak, kot bi moral biti. Pri štirih mesecih so ga vključili v razvojno ambulanto in z njim smo se vsi zelo ukvarjali. Tudi sami smo plačevali dodatne terapije, saj smo videli, da mu to pomaga,« pripoveduje oče Gorazd. Zdravnica, ki je skrbela za fantiča, je

bila zelo zavzeta, in po treh letih so dobili iz tujine, kjer so se tudi vključili v njegovo stanje, izvid, ki je potrdil Prader-Willijev sindrom. »Ni bilo prijetno, a s stanjem smo se morali spoprijeti. Življenje se je precej spremenilo, ampak smo šli naprej. Pa saj se da, le življenjski slog je malce drugačen. Ob to se je navezala še skolioza, pri Maticu je hrbtenica kar precej ukrivljena. Glede sindroma imamo zdaj vse pod nadzorom. Naš fant je dokaj suh in zato nas vsi hvalijo. Tudi ob operacijah, ki jih je opravil na severu Nemčije, so bili presenečeni, da ima ob tem sindromu tako drobno postavo, saj so njegovi sotrpini po navadi bolj močne postave. Do zdaj je na hrbtenici opravil že pet operacij,« razlagata Alenka in Gorazd. Z zdravljenjem so začeli v Ljubljani na ortopediji. Dvakrat so

opravili operacijo, potem so ugotovili, da temu niso kos. »Dr. Košak nam je dal kontakt klinike v Hamburgu in smo šli po tej poti. Za voziček ni nikoli prepozno, zato smo rekli, da bomo prej naredili vse, kar se da. Tam so opravili tri operacije, trajale so po deset ur. Zdaj smo po peti operaciji, pri fantu se je veliko izboljšalo. Je pa težava zaradi osteoporoze in zmanjšanega mišičnega tonusa, zato ima okrog vratu tudi tole opornico. Zdaj bomo skrbeli za mišični tonus, z vodenim vadbo bomo krepili mišice.«

DOBRODELNI KONCERT

23. novembra bo v organizaciji župnijske Karitas Dol dobrodelni koncert za pomoč Maticu Škrabi iz Brinja. »Kolo je Maticeva velika ljubezen od malega naprej. Zato smo se odločili, da mu kupimo prilagojen tricikel, da se bo lahko vozil. A je tak tricikel zelo drag, stane celo nekaj nad 5000 evrov in to bi bil ob vsem za nas velik, težko dosegljiv strošek...« Potem se Gorazd razgovori o koncertu. »Malo naprej živi dekletce, s katero je zelo hudo. In ko je prišel predlog za Matica, smo rekli, naj najprej pomagajo njej, ki ima večje težave. Veste, jaz sem tudi predsednik

gasilskega društva Brinje - Beričevo. V društvu imamo nekaj zanesenjakov, ki pobirajo papir za dobrodelne namene. Pa so prišli tudi k nam, da bi pomagali Maticu. Sem rekel, da to ni dobro, ker sem predsednik in ne bi rad nas vključeval v te zgodbe. Na koncu je to predlagal tudi oče omenjene deklice in potem smo pristali na koncert za Matica.«

Ni dvoma, da so stroški veliki, če ne drugega za pot v Nemčijo, za bivanje tam, čeprav je pri Maticu zdravstvo veliko pomagalo. »Tako smo prišli v stik z Natašo Klemenčič in se dogovarjamo za dobrodelni koncert. Matic bo tako dobil svoje kolo. Kaj mu to pomeni? Pa najinem mnenju največ, kar ta hip lahko naredimo zanj, to so njegove sanje.« Matic nas pozorno posluša, potem spregovori tudi sam. »Meni to pomeni največ, da se lahko vozim, da se zabavam. V tem bom užival, to je edini šport, ki ga lahko imam. Komaj čakam, da ga enkrat dobim.« Matic zdaj hodi na usposabljanje Cirius v Kamniku.

»Pomagati mu želimo, da v življenju pride čim dlje. Lahko pa se zgodi, da s tem sindromom ostane na ravni 13-letnika. Trenutno kaže dobro, se pa lahko razvoj tudi ustavi. Primerov

tega sindroma v Sloveniji ni veliko, mnogi ostanejo v razvoju na ravni najstnikov. Kako bo šlo naprej, je nemogoče reči, zagotovo pa Matic ne bo nikoli ostal sam. Je pa dejstvo, da nikoli ne bo samostojen.« Potem se spet oglasi Matic, ima še kaj povedati. »Saj se mi kar dogaja, hodim v šolo, učim se, kolo vozim, če mi oči in mami pomagata. Kolo mi pomeni največ. Pa lego kocke imam tudi rad. Tale opornica okrog vratu me ne moti, sem se kar navadil, z njo tudi spim. Rad imam živali, posebej psičke. Pa ribe. Smo jih imeli v šoli v akvariju. Zdaj jih je domov vzela učiteljica, ker nihče zanje ni poskrbel. Sam pa bi imel psička, vseeno kakšnega, takole za družbo.« Na koncu sta želela Alenka in Gorazd še nekaj sporočiti. »To, da so se v Karitasu odločili za koncert, nam res veliko pomeni, ta skrb za sočloveka. Če kaj, potem Slovenci res pomagamo, ko je treba. V nesreči je ta narod res nekaj posebnega. To lahko rečem, ne samo zaradi Matica, ampak tudi kot gasilec. V takih primerih smo res veliki. In ko se bo to zgodilo, ko bo Matic enkrat imel to posebno kolo, potem bomo res veseli.«

• Matjaž Kranjec

PRADER-WILLIJEV SINDROM

Prader-Willijev sindrom je redka genetska motnja, za katero sta značilni motnja v hipotalamo-hipofizni osi ter huda hipotonija (znižan mišični tonus) v obdobju novorojenčka in v prvih dveh letih življenja. Značilen je pojav prenajedanja in tveganje za razvoj morbidne debelosti v otroški ter odrasli dobi. Pogoste so tudi učne, vedenjske in psihiatrične težave.

Javni razpis za zbiranje predlogov za podelitev občinskih priznanj

Na podlagi Odloka o podeljevanju priznanj Občine Dol pri Ljubljani (Ur. list RS, št. 4/14) župan Občine Dol pri Ljubljani objavlja

1. Priznanja Občine Dol pri Ljubljani so:

- naziv častni občan,
- plaketa občine,
- priznanja župana.

2. Naziv častni občan je najvišje priznanje Občine Dol pri Ljubljani, ki ga prejmejo posamezniki, katerih delo in aktivnosti predstavljajo pomembne zasluge na kateremkoli področju človekove ustvarjalnosti oz. osebe, ki je posebno zaslužna za pomembne dosežke pri razvoju oz. promociji občine.

Kriteriji za dodelitev naziva častni občan so izjemni dosežki življenjskega dela, ki ga odlikujejo vizionarstvo, dobrobit, sodelovanje in skrb za blaginjo občine ali promocijo občine. Odločitev o podelitvi naziva se opravi hkrati s postopkom določanja priznanj.

Naziv častni občan se podeljuje praviloma enkrat v mandatu. Če je potrebno, se lahko podeli večkrat, vendar največ enkrat na leto.

3. Plaketa Občine Dol pri Ljubljani se podeli posameznikom, pravnim osebam, ki prebivajo ali delujejo na območju občine ter posameznikom, ki so se rodili ali živeli v občini, ki s posebnimi prizadevanji, uspehi in dosežki na področju gospodarstva, kulture, športa, znanosti, humanitarnega dela idr. pomembno prispevajo k razvoju občine ter medsebojnim prijateljskim odnosom.

Plaketa se podeli tudi perspektivnim mladim do 25. leta starosti (učenci, študentje idr.), za dosežke na različnih področjih udejstvovanja.

Plaketa se lahko istemu prejemniku podeli večkrat, vendar naslednjič šele po preteku najmanj petih let od zadnje podelitve.

V posameznem letu se podeli največ tri plakete, od tega eno v kategoriji mladi do 25. leta

starosti, v kolikor je podelitev takšne plakete predlagana.

4. Priznanje župan lahko podeli posamezniku, skupini ali pravni osebi za enkratne izjemne uspehe na kateremkoli področju, pomembnem za razvoj ali prepoznavnost občine ali za izkazano posebno požrtvovalnost, nesebičnost in pogum. Župan lahko v koledarskem letu podeli največ tri priznanja.

Priznanje župana se za isti dosežek izključuje z ostalimi priznanji Občine Dol pri Ljubljani.

Priznanje župana se lahko istemu prejemniku podeli večkrat, vendar naslednjič šele po preteku najmanj treh let od zadnje podelitve.

5. Predlog se lahko poda na pripravljenem obrazcu, ki je priloga tega poziva, ki je tudi objavljen na spletni strani občine. Predlog, ki ni podan na obrazcu, mora vsebovati vse sestavine, ki jih predvideva obrazec.

6. Pobudo za podelitev naziva častni občan in plakete Občine Dol pri Ljubljani lahko poda vsak občan in pravna oseba z bivališčem oz. sedežem na območju Občine Dol pri Ljubljani. Pobudo za vsakega kandidata in za vsako vrsto priznanja se poda samostojno – posamezno.

Pobuda mora vsebovati:

- podatke o pobudniku: ime in priimek oz. naziv pravne osebe, naslov, telefon;
- podatke o kandidatu: ime in priimek oz. naziv pravne osebe, rojstni datum v primeru fizične osebe, naslov, kontaktno osebo pravne osebe;
- vrsto priznanja in utemeljitev teh podatkov, ki so potrebni za točkovanje.

7. Rok za vložitev predlogov je 12. 12. 2019. Svoje predloge pošljite na naslov: Občina Dol pri Ljubljani, Dol pri Ljubljani 1, 1262 Dol pri Ljubljani s pripisom »Za občinska priznanja«.

• Željko Savič, župan

Slovenija se bo obarvala vijoličasto

SKUPAJ SMO V TEM

21. novembra bomo obeležili svetovni dan raka trebušne slinavke. Ob tej priložnosti se bo tudi naša občina pridružila gibanju, ki bo potekalo v številnih državah po Evropi in svetu – osvetlili bomo stavbo Občine Dol pri Ljubljani v vijoličasto barvo. S tem želimo podpreti kampanjo "Skupaj smo v tem!", s katero je začelo Združenje EuropaColon Slovenija, ki zastopa bolnike z raki prebavil, tudi z rakom trebušne slinavke. Ime kampanje je izbrano z razlogom in namenom.

Govorimo namreč o raku, ki ima eno najhujših statistik preživetja; pet let po diagnozi živi le še okoli 4 odstotke bolnikov, povprečno preživetje od diagnoze pa je 4,6 mesecev. Na leto zbolijo okoli 400 ljudi, okoli 385 jih umre. Za primerjavo: pri raku dojk pet let po diagnozi živi več kot 85 odstotkov bolnic! Žalostno statistiko raka trebušne slinavke lahko spremenimo le, če bomo bolnike odkrivali prej. To lahko dosežemo le skupaj, tudi z ozaveščanjem.

Naša občina je ena od več kot 50 slovenskih občin, ki smo se pridružile gibanju. Če vas bo 21. novembra pot zanesla mimo sedeža Občine Dol pri Ljubljani, zdaj veste, da je osvetljena vijoličasto, ker je to barva, ki simbolizira ozaveščanje o raku trebušne slinavke. Tega dne bodo osvetljene še številne druge stavbe v več kot 30 državah po vsem svetu. Naredimo vsi skupaj korak v smeri boljšega stanja na področju tega raka. In če že govorimo o njem ter o pomenu čim zgodnejše prepoznave, navedimo tudi znake, ob katerih moramo biti pozorni in pojdimo k zdravniku. Kot pravijo v Združenju EuropaColon Slovenija, so znaki raka trebušne slinavke naslednji: splošno slabo počutje, bolečina v žilici in/ali v sredini hrbta, izrazita nepojasnjena izguba telesne teže, svetlo blato, temen urin.

Manj svečk za manj grobov – uspešen zaključek ekološko-humanitarne akcije

Konec oktobra in prvi dan novembra je v občini Dol pri Ljubljani prvič stekla ekološko-humanitarna akcija Manj svečk za manj grobov. Na pokopališčih Dol pri Ljubljani, Dolsko ter Beričevo je bilo prisotnih 32 prostovoljcev. Pri izvedbi akcije so sodelovali skavti, gasilci, člani Karitas Dol pri Ljubljani in tudi prostovoljci iz drugih občin, ki akcijo podpirajo. V nedeljo, 27. 10. 2019 nas je obiskala Damijana Jelševar iz Zagorja, pobudnica in idejna vodja celotne akcije, ki je ponovno izrazila veselje, da se je pridružila tudi občina Dol pri Ljubljani. Vsem občanom in obiskovalcem se iskreno zahvaljujemo za pozitiven odziv, ki je presegel naša pričakovanja. Skupaj smo namreč zbrali 2.029,54 EUR in razdelili 680 zastavic. Sredstva bodo namenjena za nakup defibrilatorja, o čemer vas bomo sproti obveščali. • Eva Hrastelj

DOL PRI LJUBLJANI

EKOLOŠKO-HUMANITARNA AKCIJA 2019

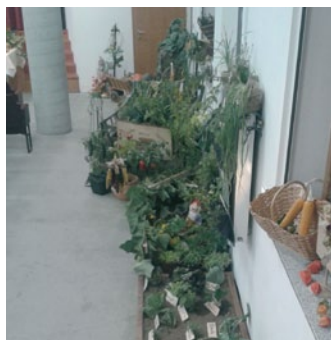
Manj svečk
za manj grobov

HVALA!

2.029,54 EUR

Uspešna razstava

Kot smo septembra napovedali, smo Aktiv žena Marjetice 13. oktobra pripravile razstavo Bog žegnaj - že šestnajsto po vrsti. Letošnja je bila malo drugačna: tema je bila Jesen na krožniku, razširile pa smo jo še v Jesen na vrtu in Jesen v shrambi. Večina hrane, ki jo pripravimo za razstavo, je pridelana na domačem vrtu, zato je bilo prav, da smo prikazale pridelovanje hrane. In seveda pripravljeno ozimnico v shrambi, ki bo temelj naše prehrane do naslednje letine. Za razstavo smo skuhale oziroma pripravile nekaj manj kot 50 jedi, prikazale pa smo še več kot sto drugih eksponatov: od rastočih rastlin, do pridelkov za ozimnico ter seveda vložene dobrote. Vsekakor zanimiv prikaz za vse tiste, ki živila vidijo le na trgovskih policah. Pokazalo se je, da marljivost in

inovativnost članic kar nima meja, saj je bilo moč videti ne le običajne marmelade, ampak tudi bolj »eksotične«, denimo asiminino, kakijsvo, figovo ... Pa tudi vložena zelenjava in sladki kompoti bodo pozimi lahko popestrili marsikateri obrok. Tokratni obiskovalci razstave so, zahvaljujoč večji popularizaciji dogodka, prišli iz najrazličnejših krajev Slovenije. Marsikdo je svojo pohvalo vpisal knjigo vtisov, kar je za Marjetice spodbudno branje in velika motivacija za delo v prihodnje. Če strnemo vtise s priprave in izvedbe razstave, bi zapisali nekako takole: Jeseni se narava odpravlja k počitku. In kot da se nam za čas počitka želi oddolžiti, je njeno slovo polno dobrot, ko so zrasle na vrtovih, njivah, v gozdu .... Trud pridnih rok je poplačan in darovi jeseni prihajajo na naše mize.

•Marija Lukežič

SREČANJE STAREJŠIH

Naš odnos s soljudmi je pomemben, saj nam daje dober občutek sprejetosti in povezanosti. Pri tem imajo pomembno vlogo razna srečanja, zlasti vrstnikov, ki so doživljali podobno življenjsko pot v poklicih in stanovih. Zato župnijska Karitas enkrat letno povabi vse, ki v tekočem letu dopolnijo 70 let ali več.

V nedeljo, 6. oktobra, ki je tudi mednarodni dan starejših, se je že tradicionalno srečanje pričelo s sveto mašo v farni cerkvi Sv. Marjete. Po njej smo nadaljevali prijetno druženje v župnijski dvorani. Po pozdravnem govoru so v kulturnem programu nastopili učenci Osnovne šole Janka Modra pod vodstvom mentorice učiteljice Danice Števančec. Z njimi radi sodelujemo, saj nam vedno pripravijo priskrben program. V nadaljevanju programa je sledila kratka predstavitev delovanja župnijske Karitas Dol. Nato sta vsem prisotnim nekaj spodbudnih besed namenila

gospod Pavle Novak, lazarist iz Ljubljane, in naš gospod župnik Alojzij Grebenc. Ob zaključku so udeleženci srečanja prejeli tudi simbolično darilo. Bili so veseli, da so se odzvali našemu vabilu in izrazili željo po ponovnem srečanju naslednje leto. Upamo, da se nam bodo tedaj zopet pridružili tudi mnogi redni udeleženci, ki smo jih letos pogrešali.

V svetem pismu je zapisano: »Doba našega življenja je sedemdeset let, če smo krepki osemdeset«. Danes se je pri nas življenjska doba bistveno podaljšala. To pa žal ni vedno povezano s kvaliteto življenja. Številni v visoki starosti trpijo bolečine telesa in duha, odmaknjeni so od vsakdanjega življenja, okolice in so osamljeni. Zelo pomembno je, kako človek preživlja čas, ki mu je namenjen na tej zemlji.

Tudi jesen življenja. Prostovoljci župnijske Karitas skrbimo za zmanjšanje osamljenosti med ljudmi in kakovostno preživljanje prostega časa. Med drugim se nam lahko pridružite na nedeljskih popoldanskih izletih, ki jih organiziramo nekajkrat na leto. 16. oktobra smo pričeli tudi z delavnico »Učenje spomina, logike in koncentracije« pod vodstvom Metke Velepec Šajn. Pridružite se lahko tudi delavnici ročnih del, ki poteka vsak ponedeljek med 18. in 20. uro.

•Angelca Škrajnar

Zbiranje starega papirja na vasi

5. oktober ni bil zaznamovan samo s prireditvijo Pozdrav jeseni, že dolgo nas na ta dan opozarja zapis na koledarju Pgd Senožeti, da je to tudi dan za akcijo zbiranja starega papirja po vasi. Tudi to soboto ob 9. uri smo se zbrali pred gasilskim domom z gasilsko mladino in se razigrani podali s kombiji vsak na svoj konec vasi. 24 otrok je združili moči in res marljivo opravilo svoje delo. Seveda so se veselili tudi priboljškov, ki ste jim jih namenili za nagrado. Naj se zahvalimo tudi vsem vam, krajanje Senožet, ker ste pripravili res veliko papirja na vidno mesto in nam olajšali delo, ob enem pa spomnimo, da bomo podobno akcijo izvedli tudi v spomladanskem času. Ob koncu, ko je bil v zabojniku še zadnji papirček, smo se vsi skupaj pogreli ob toplem čaju in pecivu. Del denarja, zbranega od prodaje, bomo prihranili za končni izlet mladih gasilcev, ki pridno hodijo na vaje in tekmovanja, del pa bi radi namenili tudi kakšni družini v stiski iz naše občine. Do naslednjega javljanja vas vsi skupaj pozdravljamo z gasilskim pozdravom Na pomoč!

•Za Pgd Senožeti Simona Bakovnik

Simbioza Giba v zeleni skupini

Teden od 14. 10. do 21. 10. 2019 nam je v zeleni skupini otrok vrtca v župnišču prinesel veliko druženja in gibanja z odraslimi. Projekt Simbioza

Giba nam je omogočil, da smo se še več gibalni in to ne sami, temveč smo se priključili rekreacijskemu društvu Aktivna žena, ki izvajajo tedenske gibalne

vaje in tako skrbijo za svoje boljše zdravje. Z veseljem so nas sprejeli in se ob razgibavanju in igri družili z nami, čeprav je bilo med nami tudi 70 in več let razlike. Hvaležni smo jim za to izkušnjo. Odšli smo tudi na izlet z babicami in dedki na Krevcelco. Koliko hribočkov je še v našem kraju, ki jih na novo osvajamo. Lep jesenski dan nas je s soncem razveseljeval, ko smo med kostanji in bukvami hodili po gozdu, skoraj vsak pa je držal za roko babico ali dedka. Pot ni bila dolga, saj smo klepetali, peli in se smejali. Tudi skupina nordijske hoje Nordic by Petra Majdič nas je lepo sprejela medse. Čeprav otroci brez palic, smo spretno hodili s skupino, ki z nordijsko hojo vzdržujejo in krepijo svoje zdravje. Bili so nas veseli in nas spodbujali pri hoji. Spoznali smo, kako pomembno je gibanje, ne glede na starost, število udeležencev, prostor in način gibanja. Upam, da se še večkrat dobimo, saj tako otroke kot starejše občane to veseli in bogati.

•Vzgojiteljica Marija Bajec

Za vse uporabnike JP Voka Snaga

Nepogrešljivih 7, da bomo še naprej najboljši

1. PRAVILNO LOČUJTE

Obveznost vseh občanov je, da svoje odpadke pravilno ločujete. V JP VOKA SNAGA opazamo, da nekateri občani s svojimi odpadki ne ravnate pravilno: biološke odpadke v rjavi zabojnik odlagate v plastičnih vrečkah, kar je napačno, v zabojnik za embalažo odlagate karton, v zabojnik za papir pa tetrapak. Nekateri nevarne in kosovne odpadke, zeleni odrez puščate ob zabojnikih, namesto da jih odpeljali v zbirni center ali zanje naročili odvoz. Kadar ne veste, kam spada odpadke, si pomagajte z e-abecednikom odpadkov na www.mojiodpadki.si. Če bomo zaznali nepravilno ravnanje, vas bomo nanj opozorili z obvestilom na zabojniku. Če se bodo nepravilnosti ponavljale, pa bomo o tem obvestili medobčinski inšpektorat, ki je pristojen za nadzor in ki za nepravilnosti lahko izda tudi globo. Naše javno podjetje teh pristojnosti nima.

2. ODLAGAJTE V ZABOJNIKE IN ZBIRALNICE, NE OKOLI NJIH

Odpadke odlagajte v zabojnike, ne okoli njih. Občinska zakonodaja prepoveduje odlaganje odpadkov v vrečkah ali škatlah ter odlaganje kosovnih odpadkov, vejevja, gradbenih odpadkov ipd. ob zabojnike in podzemne zbiralnice. Ker so za odpadke odgovorni tisti, ki jih povzročajo, poskrbite, da jih boste pravilno ločevali in odlagali. Če opazite, da drugi ravna nepravilno, se lahko obrnete na Medobčinski inšpektorat in redarstvo (telefonska številka: 01 8963 469, e-naslov: inspektorat.litija@litija.si).

KOSOVNI ODPADKI

Odvoz kosovnih odpadkov seveda ni ukinjen, kot nekateri (zmotno) mislijo, le naročiti ga je treba. Izpolnite naročilnico na spletni strani in počakajte na naš klic, da se dogovorimo za datum odvoza.

Odvoz kosovnih odpadkov je enkrat letno brezplačen, v primestnih občinah si izberete datum med 1. oktobrom in 30. novembrom.

3. VELIKOST ZABOJNIKA JE POMEMBNA

JP VOKA SNAGA je zadolžena za določanje velikosti zabojnikov svojih uporabni-

kov. Če zaposleni opazijo, da se ob zabojnikih pojavljajo dodatne vrečke, da je zabojnik večkrat zapored poln in njegov pokrov odprt, je to zanje znak, da njegova velikost ni primerna za potrebe uporabnikov. Zato ga lahko zamenjajo z večjim, in to brez vašega predhodnega soglasja.

TIPIZIRANA VREČKA

Za občasno večjo količino bioloških in preostanka odpadkov lahko ob zabojnike postavite posebne tipizirane vrečke, a ne več kot pet naenkrat. Uporabite lahko 50- ali 100-litrške tipizirane vrečke, ki so na prodaj prek spleta www.vsezaodpadke.si/vokasnaga in v Centru za pomoč in podporo uporabnikom na Vodovodni cesti 90. Tipizirane vrečke za mešane komunalne odpadke so na voljo tudi v večjih Mercatorjevih trgovinah in na Petrolovih bencinskih servisih, tiste za biološke odpadke pa v Centru ponovne uporabe na Povšetovi ulici 4 v Ljubljani.

4. POSKRIBITE, DA ZABOJNIKI STOJILJO NA ZASEBNI POVRŠINI

Vsi zabojniki, tudi tisti za embalažo in papir, morajo stati na zasebni površini. To določa občinska zakonodaja in tako je v vseh evropskih mestih. Če zabojniki stojijo na javni površini, jih pospravite na zasebno. Tako najlažje preprečite, da bi odpadke vanje odlagali drugi, in poskrbite, da okoli zabojnikov ni odpadkov.

5. OMOGOČITE DOSTOP DO PREVZEMNEGA MESTA

Da bo odvoz odpadkov potekal nemoteno, zabojnike do 6. ure zjutraj pripravite na prevzemno mesto. To je mesto na robu javne površine, kjer se smetarsko vozilo lahko ustavi in zabojnike izprazni. JP VOKA SNAGA nima pristojnosti ne dolžnosti, da bi zabojnike prevzemala z zasebnih površin.

6. SPOZNAJTE POT ODPADKOV

JP VOKA SNAGA ločeno zbrano embalažo, karton in steklo brezplačno preda družbam za ravnanje z odpadno embalažo. Tako določa zakonodaja. Preostanek odpadkov in biološke odpadke odpeljemo v predelavo v Regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana na Barje. V Regijskem centru za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana biološke od-

padke predelamo v kompost najvišje kakovosti, iz preostanka odpadkov pa izločimo kar največ še uporabnih materialov oziroma surovin.

PRIJAVITE KRAJO PAPIRJA

Če opazite krajo odpadnega papirja, jo prijavite na telefonsko številko 01 477 96 66 in operaterjem posredujte podatke o lokaciji kraje, o tipu in registrski številki vozila, ki je odpeljal papir.

7. BODITE OBVEŠČENI

Osnovne informacije lahko najdete na osnovni spletni strani www.vokasnaga.si, na spletni strani www.mojiodpadki.si pa lahko uredite svoja naročila, pogledate in natisnete urnik praznjenja zabojnikov, uredite brezplačen SMS-opomnik, preverite število vnosov v podzemno zbiralnico ali z e-iskalnikom ABC odpadkov preverite, kam spada posamezen odpadke. Če imate kakršnokoli vprašanje, stopite v stik z nami. Pišite nam na snagalj@vokasnaga.si, pokličite nas na telefonsko številko 01 477 96 00 ali obiščite Center za pomoč in podporo uporabnikom na Vodovodni cesti 90 v Ljubljani.

ZBIRNI CENTRI

Odlaganje odpadkov v zbirnih centrih je brezplačno, a je pri tem treba upoštevati količinske omejitve. V posebne zabojnike v zbirnih centrih lahko brezplačno pripeljete in odložite več vrst odpadkov, enkrat letno pa v zbirni center lahko pripeljete gradbene odpadke in izolacijske gradbene materiale (0,5 m³), pnevmatike (5 gum), kosovne odpadke (3 m³), zeleni odrez (odpadki, ki nastanejo ob urejanju vrtov in obrezovanju dreves) (1,5 m³), salonitne plošče (evropaleta do višine pol metra) in pohištveni les (2 m³). Gradbene odpadke sprejemamo samo v Zbirnem centru Barje.

**ŠD PARTIZAN
DOLSKO**

vabi na
**Prednovoletni turnir
v namiznem tenisu
Dol pri Ljubljani
2019**

Kdaj:
v soboto, 23. novembra
2019 ob 14.00 za
osnovnošolce in ob 17.00
za starejše.

Kje:
Osnovna šola Janka Modra
– velika telovadnica, Videm
17, 1262 Dol pri Ljubljani.

Prijave:
15 minut pred pričetkom
turnirja. Prijavnina za
odrasle 5 EUR,
za osnovnošolce
brezplačno.

Informacije:
www.sddolsko.si, www.facebook.com/sddolsko.

Kontaktna oseba:
Darjan Mihelič,
GSM: 041 216 941.

SPREHOD

Ko pridem iz službe domov, rada oči si spočijem,
zato na travnate in asfaltirane peš potke zavijem.
Pogled se mi ustavi na ajdi cvetoči.
Malo naprej srna iz koruze skoči.

Sovaščan mi prijazno odzdravi.
Marsikak priseljenec pa me ob pozdravu pogleda,
kot da nisem pri pravi.
Nekateri po ozki vaški cesti z avtom drvijo.
Komaj ovinke lovijo.

Tem voznikom se lahko umakneš le na njivo, poraslo s travo,
v nasprotni smeri pa bližnje srečanje s kravo.
Ta te radovedno pogleda
in si misli: »To pa res so teleta«.

Staroselci so vedno znali na nasproti vozečega počakati.
Ni bilo problema za minutko na začetku ali koncu ravnine postati.

Moje noge že proti pump poligonu drobijo.
Le redki potne srage na telovadnih orodjih poleg njega dobijo.
Po hribčkih in dolincah poligona tudi danes vse je hitelo.
Ob močnem naluvi pa tu je prav posebno veselje.
Med vožnjo čez na novo nastalo jezero otročad noge dviguje,
med sabo tekmuje,

kdo v celoti bo lužo prevozil.
Od zadnjega lasu bo kapljalo, če ne bo zvozil.

Tu poleg, s plotom obdana, je stalna mlakuža.
Tako zasvinjana nobena na cesti ni luža.

Še žabe je za svojo niso vzele.
Zanima me, kdaj iz nje bodo neprijetne vonjave privrele?
Tisti »krajinar«, ki jo je načrtoval
se na svoj posel ni čisto nič spoznal.

Nasproti ekološki otok stoji,
ki čisto nič ekološki ni.

Tu stali so kontejnerji modri, zeleni in pa rumeni.
Okoli in okoli, z vsem tistim kar ni pristalo v njih, nasmeteni.

Potem je otok ograjo dobil.
Nekdo je nadzorno kamero na drog namestil.
Pa to packov ni prav nič motilo.

Še vedno se je smetilo.
Rumene kontejnerje so odstranili
da bi krajani doma svoje kante za embalažo polnili.
Nič ne pomaga.

Še vedno ista nesnaga.
Nedavno so še modre kontejnerje umaknili.
Morebiti zato, da bi iz alkoholikov abstinence naredili.
Sedaj so le zeleni ostali.

Jaz sem za to, da bi še te odpeljali.
Morebiti bi potem se taisti packi spomnili,
da oblačila bi lahko komu poklonili
ali pa jih v Humana zabojnike pred farovžem odložili.
Za jogije, polomljene aparate in sekrete bi lahko odvoz naročili,
če slučajno med smetenjem na tujem ozemlju niso pisati pozabili.

Zelen košek se tu poleg nahaja.
Za tistega, ki svojega kosmatinca po teh potkah spreha.
Tu vrečko za kakce dobiš.

Polno v košek odložiš.
Še eden tak košek je malo naprej.
A kot, da ju ni. Ob poti je kakcev toliko kot prej.
Nekaterim se je izgleda težko pripogniti.

Morebiti imajo kol v riti.
Resnica pa je pravzaprav le ena:
Saj ni na mojem. Je drugje.
A tak pozabi, da pije mleko od krave, ki posrano travo je.

Korak me ponese naprej.
Tamle je bela čaplja. Poglej.
Drevje se v pisane barve odeva.
V meni pa je le še zadnja kapljica gneva,
zaradi tistega, kar v naši lepi okolici ne bi bilo treba.

Moj peš krog se zaključuje.
Misli mi mir zapolnjuje.
Oči so se na zelenju spočile.
Pljuča svežega zraka naužile.
• Erika Maver

Ličkanje koruze Pr'Krač

Takole je potekalo
ličkanje koruze na
Kračevi domačiji, skupaj
z vaščani in tujci, ki so
številčno obiskali našo
občino. Radi bi se zah-
valili tudi našim članom
LD Laze, ki so nam kar
nekaj noči čuvali koruzo
pred divjadjo.

• Tone Čič; Foto: Tone Čič

»Po izboru občanov!«

Izbrani so projektni predlogi občanov, ki se uvrstijo na glasovanje. Spoštovani občani, vi odločite, kateri naj se izvedejo!

Občani Dola pri Ljubljani ste do vključno 30. 10. 2019 na Občino posredovali kar 36 projektnih predlogov, s katerimi želite izboljšati kakovost življenja na območju vašega vaškega odbora. Komisija je odločila, da se 17 predlogov uvrsti na glasovanje, 3 predlogi pa gredo direktno v izvedbo.

V občinskem proračunu je Občina za leto 2020 zagotovila 120.000,00 EUR za izvedbo projektov, in sicer po 20.000 EUR (z DDV) za posamezni vaški odbor. Krajanje ste lahko predlagali projekte za izvedbo na območju vašega vaškega odbora, pri čemer vrednost posameznega projekta ni smela biti manjša od 5.000,00 in ne večja od 20.000,00 EUR. Zbiranje in prijava projektnih predlogov je potekalo od 1. do 30. oktobra 2019.

Kar 85 vas je sodelovalo pri prijavi projektnih predlogov, nekateri celo v dveh prijavah, za kar se vam iskreno zahvaljujemo. Najbolj aktivni ste bili prebivalci VO Dolsko in Klopce (vsak 22 %), sledili so vam prebivalci VO Dol z 19 %, Laz s 17 % in Beričevega ter Senožeti, vsak z 8 % vseh prijav. 1 prijava (3 %) pa se je nanašala na širše območje VO Dolsko - Senožeti.

VREDNOTENJE PROJEKTHNIH PREDLOGOV

Komisija za ocenjevanje projektnih predlogov v sestavi Špela Banič (predsednica komisije, občanka in predsednica OVK), dr. Irena Auersperger (občanka), mag. Rok Prevc, Eva Vovk in Jure Benčina (vsi občinska uprava) je 5. in 6. 11. 2019 vse predloge skrbno pregledala ter jih na podlagi meril za upravičenost

ovrednotila in preverila ustreznost finančne ocene. Nekatere vsebine, ki so se podvajale, je komisija združila, nekatere vsebine, ki niso ustrezale merilom, izločila ali jih smiselno zamenjala na način, da se je ohranilo bistvo predlogov. Natančnejše obrazložitve komisije o tem, kaj se je s posameznim projektnim predlogom zgodilo, lahko preberete na občinski spletni strani.

Sedaj je na vrsti še sklepno dejanje pred samo izvedbo – glasovanje za najboljše projektne predloge. V nadaljevanju so navedeni projekti, ki se uvrstijo na glasovanje na območju posameznega VO.

NA GLASOVNJE UVRŠČENI PROJEKTHNI PREDLOGI

Za območje vaškega odbora **Beričvevo** so bilo podani 3 projektni predlogi, od katerih se 2 uvrstita na glasovanje, in sicer:

Zap. št.	Naziv projektnega predloga	Kratek opis projektnega predloga	Vrednost projektnega predloga
1	Obnova in razvoj prostora za medgeneracijsko druženje	Zamenjava delov dotrajane ograje, izgradnja novih temeljev za ograjo, ki ščiti asfaltiran prostor za igre z žogo ter namestitev naprav za fitnes na prostem na zemljišču, kjer so otroška igrala.	20.000,00
2	Tlakovci na pokopališču in povezava z mrliško vežico	Ureditev pokopališča tako, da se na poti do mrliške vežice položijo tlakovci namesto peska. Prav tako se uredi povezava med pokopališčem in mrliško vežico tako, da se podre del zidu na pokopališču in vgradi vrata.	5.000,00

Za območje vaškega odbora **Laze** je bilo podanih 6 projektnih predlogov, od katerih je komisija ugotovila, da sta 2 ustrezna. Ker dosejata skupno vrednost 19.000,00 EUR, se neposredno predlagata za izvedbo, zato glasovanje ni potrebno. Gre za naslednja predloga:

Zap. št.	Naziv projektnega predloga	Kratek opis projektnega predloga	Vrednost projektnega predloga
1	Nujna ureditev javne ceste št. 563 k. o. Laze, dolžine 120 m	Izdelava pokritega vzdolžnega drenažnega kanala, ureditev 30 m brežine ter ureditev bankin in vegetacije na javni cesti.	8.000,00
2	Ureditev pred leti že obstoječe rekreacijske površine ob Savi	Izdelava projektne dokumentacije za ureditev brežine Save pod železniško postajo, ki bo služila rekreaciji.	11.000,00

Za območje vaškega odbora **Dol** je bilo podanih 7 projektnih predlogov, od katerih se jih 6 uvrsti na glasovanje, in sicer:

Zap. št.	Naziv projektnega predloga	Kratek opis projektnega predloga	Vrednost projektnega predloga
1	Teci z nami. Skupaj spoznavamo občino in občane!	Spoznati občino, občane in odkriti nove koticke v družbi tekačev je cilj projekta, ki obsega izvedbo prilagojene in strokovne vadbe, tako za začetnike kot za izkušenejšje tekače, predavanja o teku in prehrani ter športno varstvo otrok v času vadbe staršev. Vadba bi potekala 2 x tedensko 9 mesecev v letu in bila za prebivalce vaškega odbora Dol brezplačna.	7.390,00
2	Cesta Zaboršt – umiritev prometa	Umiritev prometa skozi vas Zaboršt v jutranjih in popoldanskih prometnih konicah preko namestitve stacionarnega radarja.	6.000,00
3	Nadaljevanje izgradnje ceste skozi Zaboršt	Nadaljevanje izgradnje ceste nagovarja problematiko varnosti občanov, med drugim tudi zaradi poškodovanega mostu.	20.000,00
4	Šolske počitnice Pr' men' doma – športna abeceda	Predlog programa počitniške dejavnosti bi 15 otrokom 3 tedne (oz. 3 x 5 dni) poleg zagotavljanja celodnevne varstva (od 8.00 do 16.30), omogočil širok nabor učenja različnih gibalnih vsebin za preživljanje prostega časa z vrstniki v domačem okolju.	5.700,00
5	Postavitev kovinske varovalne ograje pri Mlinščici od obrata JUB Videm do lokalne ceste na Vidmu	Postavitev nove kovinske ograje pri Mlinščici z namenom boljše varnosti ljudi, predvsem otrok, ter nenadajne tudi videza in urejenosti tega dela občine. Cesta, kjer stoji nevarna ograja, je s pešči dokaj obremenjena. Predlog predvideva tudi vgradnjo vrat za namen odvoza snega.	7.172,00
6	Varno vaško jedro	Zagotovitev varne poti skozi vaško jedro, ki predvideva prometno varno ureditev od križišča v Zaborštu ("pumptrack") s prometno signalizacijo, do osnovne šole Janka Modra (izgradnja nove pešpoti od trgovine Mercator do JUB-a).	6.048,86

Za območje vaškega odbora **Dolsko** je bilo podanih 8 projektnih predlogov, od katerih se jih 4 uvrsti na glasovanje, in sicer:

Zap. št.	Naziv projektnega predloga	Kratek opis projektnega predloga	Vrednost projektnega predloga
1	Ureditev družabnega piknik prostora za družine, društva, zaključene skupine na prostem	Predlaga se ureditev platoja za hiško z nadstreškom, betonskim kaminom, pivskimi mizami in prenosnim WC-jem, kamnit ograjen plato za igranje petanke, travnati plato za igranje odbojke oz. badmintona ter območja za otroška igrala.	20.000,00
2	Javna razsvetljava (Vinje 12 do Vinje 15)	Postavitev javne razsvetljave za varnejšo pot pešcev in drugih udeležencev prometa, predvsem šolarjev v jutranjih in večernih urah.	20.000,00
3	Izgradnja avtobusne postaje Vinje	Izdelava avtobusne postaje za varno čakanje, vstopanje in izstopanje na avtobus, ki obsega zemeljska dela, izdelavo betonske plošče, nakup in montažo postajališča.	12.943,49
4	Ureditev sprehajalnih poti v Dolskem in Petelinjah	Posodobitev in dodatna ureditev Vegove poti, ki poteka od Vegovega hrama mimo cerkve sv. Helene čez gozd do Vrha in Zagorice. Ureja tudi krožno sprehajalno pot med Dolskim in Petelinjami. Gre za čiščenje tabel, postavitve košev za pasje iztrebke, klopi, propusta, označevalnih tablic, izdelavo spletne strani s kvizom in čiščenje drenažne odtočne cevi.	7.900,00

Za območje vaškega odbora **Senožeti** so bili podani 3 projektni predlogi, od katerih je komisija ugotovila, da je 1 ustrezen in se neposredno predlaga za izvedbo, zato glasovanje ni potrebno. Gre za naslednji predlog:

Zap. št.	Naziv projektnega predloga	Kratek opis projektnega predloga	Vrednost projektnega predloga
1	Zamenjava odra v prostorih gasilskega doma in ureditev dvorane za kulturne in druge prireditve	Nakup premičnega odra, premične razsvetljave (na stojalih) ter premičnega ozvočenja za izvedbo različnih prireditev v organizaciji različnih društev na območju vaškega odbora Senožeti.	13.500,00

Za območje vaškega odbora **Klopce** je bilo podanih 8 projektnih predlogov, od katerih se jih 5 uvrsti na glasovanje, in sicer:

Zap. št.	Naziv projektnega predloga	Kratek opis projektnega predloga	Vrednost projektnega predloga
1	Vzpostavitev parkirnega prostora	Ureditev novih parkirnih mest v Križevski vasi za nemoten dostop do hiš, ki obsega prestavitev dveh garaž, zmanjšanje pločnika ter ureditev cestne infrastrukture.	20.000,00
2	Ureditev vaškega jedra pri sv. Križu	Ureditev vaškega jedra obsega namestitve javne razsvetljave proti pokopališču za večjo varnost, postavitev klopc, oglasnega panoja in stojala za kolesa.	6.000,00
3	Napeljava javne razsvetljave v zazidalni otok 10/11 Zagorica (Grič), postavitev cestnega ogledala, znaka in table	Postavitev 5 svetlobnih teles z vso potrebno instalacijsko opremo, cestnega ogledala za večjo varnost, table z novimi hišnimi številkami za boljšo identifikacijo ter prometnega znaka za slepo ulico.	9.000,00
4	Osvežitev fasade, obnovitev napisa in freske na Gasilskem domu Klopce	Obnova obledelega napisa "Gasilski dom Klopce" in freske sv. Florjana na fasadi gasilskega doma ter delna sanacija zahodnega dela fasade.	7.000,00
5	Ureditev opreme na hidrantnih točkah	Zamenjava dotrajanih hidrantnih omaric in zamenjava opreme v njih, saj je dotrajana in ne služi več svojemu namenu zagotavljanja varnosti krajanov in premoženja.	6.000,00

Po izboru občanov!
Participativni proračun Občine Dol pri Ljubljani

Vsem velik HVALA za vaš čas, skrb in trud, ki ste ga vložili v povezovanje s sokraji, v razmišljanje o potrebah vašega območja in prijavo predlogov. Hvala tudi za vsa vprašanja, obiske in predloge za nadaljnje izboljšave projekta »Po izboru občanov!«.

GLASOVANJE O PROJEKTHNIH PREDLOGIH

Za projekte bo lahko glasoval vsak občan s stalnim bivališčem na posameznem območju vaškega odbora, ki bo na dan glasovanja star vsaj 15 let. Izpolnjevanje obeh pogojev bo izkazal s predložitvijo veljavnega osebnega dokumenta. Naj vas prosimo le še za skrbni pregled projektov, za katere se glasuje, in odhod na glasovalna mesta. Glasovali boste lahko za največ 3 projekte s seznama na območju, pri čemer boste najboljšemu projektnemu predlogu podelili 3 točke, drugemu najboljšemu 2 točki in tretjemu najboljšemu 1 točko. Glasovnice, na katerih bodo glasovi oddani za manj ali več kot 3 projektne predloge, bodo neveljavne. Prav tako bodo neveljavne prazne glasovnice,

glasovnice, na katerih bo pri projektnih predlogih zapisanih enako število točk ali število točk, ki je večje kot 3 ter druge nepravilno izpolnjene glasovnice.

Predčasno glasovanje bo v sredo, 13. 11. 2019 od 8:00 do 17:00 na sedežu Občine (glavna pisarna). Redno glasovanje bo v nedeljo, 17. 11. 2019 od 8:00 do 11:00 ter od 16:00 do 19:00, in sicer:

- Gasilski dom, Beričevo 12, za prebivalce stare vsaj 15 let in s stalnim bivališčem na območju VO Beričevo (naselji: Beričevo, Brinje),
- Osnovna šola Janka Modra, Videm 17, za prebivalce stare vsaj 15 let in s stalnim bivališčem na območju VO Dol (naselja: Dol pri Ljubljani, Kleče

pri Dolu, Podgora pri Dolskem, Videm, Zaboršt pri Dolu, Zajelše),

- Kulturni dom Dolsko, Dolsko 55, za prebivalce stare vsaj 15 let in s stalnim bivališčem na območju VO Dolsko (naselja: Dolsko, Kamnica, Osredke, Petelinje, Vinje),
- Dom krajanov Klopce, Klopce 40, za prebivalce stare vsaj 15 let in s stalnim bivališčem na območju VO Klopce (naselja: Klopce, Križevska vas, Vrh pri Dolskem, Zagorica pri Dolskem).

Ne pozabite na osebne izkaznice in seveda obiska naše spletne strani, kjer bodo najkasneje v ponedeljek, 18. 11. 2019 objavljeni rezultati glasovanja. S tem se bo delo za vas končalo, za nas pa šele dobro pričelo.

• Občinska uprava